

HAVO

Programma van toetsing en afsluiting 2022 – 2023

Voorwoord.

Beste leerling,

Dit document is het PTA (Plan van Toetsing en Afsluiting) voor het leerjaar Havo 4 en 5. In dit PTA staan de regels die gelden bij het onderwijs in de tweede fase van het Havo. Het PTA geldt voor het schooljaar 2023-2023.

In dit PTA vind je onder andere inrichtingsbesluiten en algemeen formele onderdelen die horen bij toetsing en afsluiting en de overzichten per vak (de te behandelen lesstof en de toetsing). In een apart document in de ELO kun je de examenreglementen vinden, voor zowel het school- als het centraal examen.

Natuurlijk zijn dit jaar de resultaten erg belangrijk. Het eindexamenjaar staat in het teken van het SE/CE en hopelijk een mooi diploma waar je mee verder kunt. De mentor houdt je regelmatig op de hoogte hoe je ervoor staat, maar uiteindelijk moet je toch vooral veel zelf doen om verder te komen. Wees zo verstandig om bij tegenvallende resultaten zelf ook contact te zoeken met de vakdocenten en de mentor!

Mocht je door ziekte of afwezigheid door andere oorzaken achter dreigen te raken op de werkschema's, wacht dan niet af en overleg met je mentor hoe je zo snel mogelijk weer bij bent. Ook hier verwachten we zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid.

Mocht je nog vragen hebben, neem dan eerst contact met je mentor op. Mede namens de docenten van Havo 4 en 5 wens ik je een goed schooljaar en veel succes!

Met vriendelijke groet,

Mevr. M. Hofstee, teamleider Havo/Vwo leerjaren 3 t/m 6

Inleiding

Er is in de bovenbouw van vwo/havo een aantal momenten waarop je kennis en vaardigheden getoetst worden. In dit PTA wordt per vak aangegeven welke mondelinge en schriftelijke toetsen, praktische opdrachten, practica en beeldende opdrachten je kunt verwachten. Bij iedere vermelde toets of opdracht wordt aangegeven hoeveel het cijfer meetelt in het totaal van het schoolexamencijfer.

Om je zo goed mogelijk te kunnen begeleiden in het hele studieproces, is het noodzakelijk dat je beschikbaar bent voor schoolse zaken van 8.15 uur tot 16.30 uur. Dit geldt voor elke lesdag.

Inrichting van de tweede fase Havo

Iedere leerling volgt een aantal verplichte algemene vakken en heeft een aantal vakken in het vrije deel. Daarnaast heeft de leerling een profiel gekozen. Er zijn vier profielen: Natuur en Techniek (NT), Natuur en Gezondheid (NG), Economie en Maatschappij (EM) en Cultuur en Maatschappij (CM). Alle vakken hebben een bepaalde studielast. Het maakt daarbij niet uit of een vak gekozen is in het profiel-of vrije deel of dat het een vak uit het algemeen verplichte deel is.

- a. Het algemeen verplichte deel bestaat uit de vakken: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding.
- b. Het profiel Natuur en Techniek bestaat uit de vakken wiskunde B, natuurkunde, scheikunde en een vak naar keuze (uit de vakken die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen en voor zover deze vakken op de RSG Ter Apel worden aangeboden).
- c. Het profiel Natuur en Gezondheid bestaat uit de vakken wiskunde B of A, biologie, scheikunde en een vak naar keuze (zoals hierboven beschreven).

- d. Het profiel Economie en Maatschappij bestaat uit de vakken wiskunde A of B, economie, geschiedenis en een vak naar keuze (zoals hierboven beschreven).
- e. Het profiel Cultuur en Maatschappij bestaat uit de vakken geschiedenis, een moderne vreemde taal naar keuze van de leerling (zoals hierboven beschreven). Op de RSG Ter Apel zijn dat de vakken Duitse taal en literatuur en Franse taal en literatuur. Daarnaast maakt de leerling een keuze uit één van de culturele vakken en één van de maatschappelijke vakken (die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen en voor zover deze vakken op de RSG Ter Apel worden aangeboden).
- f. Het vrije deel van elk profiel bestaat uit minimaal één vak uit het geheel van de hierboven aangeboden vakken voor zover deze vakken op de RSG Ter Apel in het vrije deel worden aangeboden. Wiskunde A kan niet naast wiskunde B gekozen worden. Bovendien kunnen er meer vakken of delen van vakken in het vrije deel worden gekozen (die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen en voor zover deze vakken op de RSG Ter Apel worden aangeboden en passen binnen het lesrooster).

a. Toetsen/schoolexamens

In de bovenbouw van havo en vwo worden schoolexamens gepland tijdens schoolexamenweken. Alle schoolexamens zijn opgenomen in het toetsrooster (zie website van de RSG). Alle schoolexamens die meetellen voor het schoolexamen en dus eindexamen worden aangegeven in het PTA.

b. Inhalen

Wanneer een leerling van een examenklas een schoolexamen mist door ziekte of een andere moverende reden, kan hij/zij dit schoolexamen

inhalen. De data hiervoor zijn vastgesteld. Wanneer een leerling door ziekte (of een andere zwaarwegende reden) een tentamen niet kan maken, stelt één van de ouders/verzorgers de desbetreffende docent per mail op de hoogte van de reden.

Wanneer de leerling tijdens het inhaalmoment afwezig is, wordt de leerling automatisch verwezen naar de herkansingsperiode en dan geldt de inhaalexamen als een herkansing.

c. Vrijstelling en/of ontheffing

Het bevoegd gezag kan bij langdurige afwezigheid door bijv. ziekte of een andere wilsonafhankelijke omstandigheid, bijzondere maatregelen nemen, die afwijken van dit reglement. Een kandidaat kan vrijgesteld worden van het maken van een profielwerkstuk, wanneer hij/zij al eens eerder een profielwerkstuk (behorend bij het profiel van de leerling) heeft gemaakt en dat beoordeeld is met een 6,0 of hoger. Wanneer een leerling door zijn fysieke gesteldheid niet deel kan nemen aan het vak lichamelijke opvoeding, dan kan hij van deze verplichting ontheven worden. Er moeten dan wel vervangende theorieopdrachten gemaakt worden.

Dyslexie: Een leerling met een (door een orthopedagoog of psycholoog verstrekte) geldige dyslexieverklaring kan extra faciliteiten krijgen. Zo kan de tijdsduur voor een schoolexamen die meetelt voor het schoolexamen verlengd worden. Op het centraal schriftelijk eindexamen kan zelfs 30 minuten extra tijd gegeven worden. Op advies van een deskundige kan er ook gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld een laptop met een spraakprogramma.

d. Periodisering

De 2e fase leerlijn is opgedeeld in 4 perioden, twee per leerjaar. Per schooljaar vinden er drie rapportages plaats. Er wordt zowel in niet-examenklas als binnen de gehele SE-2e fase loopbaan gewerkt met een cumulatief rapportagesysteem voor sommige vakken. Binnen de voor-examenklas kunnen per vak onderdelen van de lesstof meetellen in het uiteindelijke schoolexamenresultaat.

e. Mededeling resultaten

De docent deelt het resultaat, in ieder geval binnen 14 dagen na het afleggen van de toets/SE, mee. Dit geldt niet voor werkstukken, practica, praktische en beeldende opdrachten. Het resultaat wordt mondeling meegedeeld en het schriftelijke werk wordt besproken. De docent zorgt ervoor dat alle leerlingen op behoorlijke wijze inzage krijgen in het gecorrigeerde werk. De docent verwerkt de cijfers, ook binnen 14 dagen nadat het werk gemaakt is, in het schooladministratiesysteem (Magister). In de omschrijving per vak is de wijze van berekening van het rapport -en eindcijfer vermeld. Wanneer een leerling protest wil aantekenen tegen het cijfer, moet dat binnen 3 dagen nadat het cijfer is meegedeeld, bij de teamleider worden gemeld. De teamleider stelt dan een onderzoek in en kan eventueel besluiten de toets/SE te laten overmaken, na overleg met de betrokken docent. De teamleider neemt binnen een week een beslissing.

f. Herkansing

Er wordt gewerkt met een herkansingsregeling in Havo 4 en 5. Deze houdt in:

- In Havo-4 mag één schoolexamen herkanst worden;

- In Havo-5 mogen twee schoolexamens herkanst worden (niet van hetzelfde vak);
- In het PTA staat aangegeven welke schoolexamens herkansbaar zijn;
- Een leerling die zich heeft opgegeven voor een herkansing en zonder opgave van geldige reden niet verschijnt op het moment van herkansing heeft daarmee het recht op herkansing voor dat vak verspeeld en
- Handelingsdelen en mondelinge schoolexamens zijn niet herkansbaar;

g. Het profielwerkstuk

In de tweede fase maken de leerlingen een profielwerkstuk. In dit profielwerkstuk toont een leerling dat hij/zij verbanden kan leggen, zelfstandig kan omgaan met de leerinhouden van één of meerdere vakken behorend bij het profiel dat de leerling gekozen heeft. Hierbij is tenminste één groot vak van 320 sluispunten betrokken. Het resultaat wordt uitgedrukt in een cijfer. Dit cijfer moet 4,0 of hoger zijn en wordt samen met (een) toegewezen ander(e) vak(ken) als een combinatiecijfer op de eindlijst vermeld. Het combinatiecijfer bestaat uit het PWS, CKV en maatschappijleer. Zie handboek Profielwerkstuk.

h. Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de rector.

Examenreglement (inclusief slaag-zakregeling): zie de ELO van Magister en de slaag-zakregeling zie ook op de site www.examenblad.nl.

Nederlands 2022 - 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 5							
SE1	TW1	Argumentatie	A1, A2	S	90	Ja	15
SE2		Betogende voordracht	B	M	15	Nee	15
SE3	TW2	Literatuur	E2	M	20	Nee	10
SE4		Schrijfvaardigheid	C, D	S	135	Ja	30
SE5		Literatuur	E1	M	20	Nee	20
SE6	TW3	Leesvaardigheid	A1, A2, A3	S	90	Ja	10
		De handelingsdelen lees- en schrijfdossier, spelling en formuleren moeten voldoende zijn beoordeeld.					
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling							

Engels 2022-2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 5							
SE 1	TW 1	Extensieve leesvaardigheid (Keuze boek 3 of 4 - na de herfstvakantie)	A	S	60	Ja	20
SE 2		Schrijfvaardigheid (FU, AWG & WR - medio december)	D	S	60	Ja	20
SE 3		Schrijfvaardigheid (brief - begin februari)	D	S	60	Ja	20
SE 4	TW 3	Kijk- en Luistertoets	B	S	60	Nee	20
SE 5	TW 3	Gespreksvaardigheid	C	M	15	Nee	20
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p>							

Duits 2022-2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 5							
SE 1	TW 1	Schrijfvaardigheid (persoonlijke brief)	D1	S	90	Ja	15
SE 2	TW 2	Schrijfvaardigheid (zakelijke brief)	D1	S	90	Ja	20
SE 3		Kijk-/Luistervaardigheid	B	S	90	Nee	25
SE 4		Spreekvaardigheid (presentatie)	C2	M	V	Nee	10
SE 5	TW 3	Literatuur/boektoets	E1	S	90	Nee	10
SE 6		Spreekvaardigheid (gesprek)	C1	M	V	Nee	20
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling							

Frans 2022 – 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 5							
SE 1	TW 1	Boektoets	E	S	90	nee	10
SE 2		Schrijfvaardigheid /methode	D	S	45	Ja	15
SE 3	TW 2	Schrijfvaardigheid (formele mail/brief)	D	S	90	ja	15
SE 4		Kijk- en Luistertoets	B	S	90	Nee	25
SE 5	TW3	Literatuur	E	S	90	Nee	15
SE 6		Gespreksvaardigheid	C	M	15	Nee	20
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling							

Aardrijkskunde 2022-2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
PO1		Arm en rijk H1 + H2	A, B	PO		Nee	10
SE1	TW3	Arm en rijk H3 + H4	B	S	90	Ja	15
SE2	TW4	Overleven in Europa H1 t/m H4	B	S	90	Ja	15
HAVO 5							
SE3	TW1	Systeem aarde H1 t/m H4	A, C	S	90	Ja	20
SE4	TW2	Wonen in Nederland H1 t/m H4	A, E	S	90	Ja	20
SE5	TW3	Brazilië H1 t/m H5	A, B, D	S	90	Ja	20
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht							

Geschiedenis 2022-2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof *	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 5							
SE1	TW1	Het Britse Rijk (1585-1900) + kenmerkende aspecten	A, B, C	S	90	Ja	30
SE2	TW2	Duitsland in Europa (1918-1991) + kenmerkende aspecten	A, B, C	S	90	Ja	30
SE3	TW3	Nederland (1948-2008) + kenmerkende aspecten	A, B, C en D	S	90	Ja	40
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p> <p>*= Voor elk schoolexamen wordt telkens een beroep gedaan op de vaardigheden van de leerlingen zoals beschreven in domein A van het examenprogramma.</p>							

Bedrijfseconomie 2022-2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof*	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	TW3	Personeelsbeleid & Interne organisatie	A, B, C	S	90	Ja	10
SE2	TW4	Investeren & Financiering	A, B, D	S	90	Ja	10
HAVO 5							
PO1	P1	Marketing	A, E	PO		Nee	15
SE3	TW1	Financieel Beleid	A, F1, F2	S	90	Ja	15
SE4	TW2	Financieel Beleid	A, F1, F2	S	90	Ja	15
SE5	TW3	Verslaggeving	A, G	S	90	Ja	15

Opmerkingen:

S = schriftelijk schoolexamen

PO = praktische opdracht

P = practicum

M = mondeling

Methode: Bedrijfseconomie in Balans

*= Voor elk schoolexamen wordt telkens een beroep gedaan op de vaardigheden van de leerlingen zoals beschreven in domein A van het examenprogramma.

Economie 2022-2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof*	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	TW4	Ruilen over de Tijd	A, B, C en E	S	90	Ja	20
HAVO 5							
SE1	TW1	Risico & Informatie; Samenwerken & Onderhandelen	A, B, C, F en G	S	90	Ja	30
SE2	TW2	Welvaart & Groei	A, B, C, en H	S	90	Ja	30
SE3	TW3	Goede Tijden, Slechte Tijden; Ruilen over de Tijd	A, B, C, E en I	S	90	Ja	40
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling *= Voor elk schoolexamen wordt telkens een beroep gedaan op de vaardigheden van de leerlingen zoals beschreven in domein A van het examenprogramma.</p>							

Wiskunde A 2022-2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	TW4	Deel 2, Hfst.7: Veranderingen	D	S	90	Ja	15
SE2	n.v.t.	Deel 2 Hfst. 8: Statistiek met ICT	E5	PO	n.v.t.	Nee	10
HAVO 5							
SE3	TW1	Deel 3, Hfst.9	A, B, C	S	90	Ja	25
SE4	TW2	Deel 3, Hfst.10	A, E	S	90	Ja	25
SE5	TW3	Deel 3, Hfst.9 t/m 11 (alle stof)	A t/m E	S	90	ja	25
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p> <p>Boeken: Getal & Ruimte 11^e editie, wiskunde Havo A, deel 1, 2 en 3.</p>							

Wiskunde B 2022 – 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 5							
SE1	TW1	Deel 2 en 3, Hfst. 7 en 8	A t/m D	S	90	Ja	30
SE2	TW2	Deel 3, Hfst.9 en 10	A t/m D	S	90	Ja	30
SE3	TW3	Deel 3, Hfst.9 t/m 11 (alle stof)	A t/m D	S	90	ja	40
<p>Opmerkingen:</p> <p>S = schriftelijk schoolexamen</p> <p>PO = praktische opdracht</p> <p>P = practicum</p> <p>M = mondeling</p> <p>Boeken: Getal & Ruimte 11^e editie, wiskunde Havo B, deel 2 en 3.</p>							

Rekenen 2022 – 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	TW2	Rekentoets over domeinen: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden	Referentieniveau 3F	S	120	ja	100
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling							

Natuurkunde 2022 – 2023

SE code	Toetsweek / periode	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	TW3	Optica	B3	S	60	Ja	8
SE2	P4	Technische automatisering	G2	S	60	Ja	8
SE3	TW4	Elektriciteit	G1	S	90	Ja	9
SE4	-	Praktische opdracht	A, I	PO	Variabel	Nee	5
HAVO 5							
SE4	TW1	Arbeid en Energie Kracht/ beweging/ Elasticiteit	C1, C2	S	120	Ja	25
SE5	TW2	Trillingen en Golven Elektriciteit/ Materialen	B1 G1, D	S	120	Ja	20
SE6	TW3	Medische Beeldvorming Zonnestelsel en heelal	B2, E1	S	120	Ja	20
SE7	-	Practicum dossier	A, I	P	Variabel	Nee	5
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling							

Scheikunde 2022-2023 (havo 4: cohort 2022-2024 & havo 5: cohort 2021-2023)

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	TW3	Chemie Overal 4 HAVO Hoofdstuk 5 " Zouten en Zoutoplossingen" Chemie Overal 4 HAVO Hoofdstuk 6.1 "Alkanen en Alkenen" Chemie Overal 4 HAVO Hoofdstuk 6.2 "Karakteristieke Groepen" Chemie Overal 4 HAVO Hoofdstuk 6.3 "Reacties"	A B1 B3 C1 C2	S	90	Nee	13 ½
SE2	TW4	Chemie Overal 4 HAVO Hoofdstuk 6.4 "Esters" Chemie Overal 4 HAVO Hoofdstuk 6.5 "Evenwichten" Chemie Overal 4 HAVO Hoofdstuk 7 "Zuren"	A B1 C2 C4	S	90	Ja	13 ½
SE3		Praktische Opdracht "Onderzoek Doen"	A D2	PO	variabel	Nee	9 ½
HAVO 5							
SE4	TW1	Chemie Overal 4 & 5 HAVO H7+H8+H9	B1 C2 C3 C6 C7 E1 E2 E3	S	120	Ja	13 ½
SE5		Chemie Overal 4 HAVO	A,B,C	S	2x45	Ja	13 ½
SE6	TW2	Chemie Overal 5 HAVO H10+H11	B4 B5 C1 C8 D3	S	135	Ja	13 ½
SE7	TW3	Chemie Overal 5 HAVO H12+H13+H14	D4 F1 t/m F5 en G1 t/m G5	S	135	Ja	13 ½
SE8		"Onderzoek Doen"	A D2	PO	variabel	Nee	9 ½
SE9		Practicumdossier havo 5	A	PO	variabel	Nee	Min. V.

Opmerkingen:

S = schriftelijk schoolexamen

PO = praktische opdracht

P = practicum

M = mondeling

Voor de leerlingen in havo 5 (schooljaar 2022-2023) tellen vanuit havo 4 (**cohort 2021-2022**) SE1 (13.5%), SE2(13.5%) en SE3(9.5%) mee voor hun schoolexamen.

Let op: het practicumdossier is een handelingsonderdeel en moet met een voldoende worden afgesloten.

Biologie 2022-2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	TW2	Voeding, Energie en Vertering (h5+h6)	A/B2/B3	S	90	ja	5
SE2	TW4	Gedrag, Cellen en Voortplanting (h1+h2+h4)	A/B1/C1/C2/D2 /D3/E1-3	S	90	ja	5
HAVO 5							
SE2	TW1	Transport, gezondheid (h11 + h12)	A/B3/B5	S	90	ja	20
SE3	TW2	Gaswisseling, Uitscheiden en Reageren (13+h14)	A/B(2-7)/D1	S	90	ja	25
SE4		Praktische opdracht	A	PO		nee	15
SE5	TW3	Erfelijkheid, Evolutie en Ecologie (h7+h8+h9+h10)	A/B1/B8/C1- C3/D1-D4/E1- E4/F(1-3)	S	90	ja	30
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling							

Kunst algemeen en kunst beeldend 2022 – 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 5							
SE1	TW1	Kunst Algemeen: cultuur van romantiek & realisme (hfdst. 7) en cultuur van het moderne (hfdst. 8)	KU-A, B, C	S	90	nee	10
SE2		Spelregels I: eigen keuze	BV-A2, A3, B	PO	945	ja	30
SE3	TW2	Researchopdracht II: Van kermisattractie tot bioscoopfilm	KU-A, B, C	S	180	ja	14
SE4		Spelregels II: eigen keuze	BV-A2, A3, B	PO	945	ja	30
SE5		Expositie beeldend werk	BV-B	P	135	nee	6
SE6	TW3	Kunst Algemeen: examenstof burgerlijke cultuur in de 17 ^e eeuw (hfst. 5), cultuur van het moderne (hfst. 8) en massacultuur (hfst. 9).	KU-A, B, C	S	120	nee	10
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p>							

CKV 2022 – 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	WK 39	Dimensie: amusement & engagement	B, C, D	PO	315	ja	20
SE2	TW 1	Dimensie: feit & fictie	B, C, D	PO	315	ja	20
SE3	TW 2	Dimensie: lokaal & globaal	B, C, D	PO	315	ja	20
SE4	TW 3	Dimensie: traditie & innovatie	B, C, D	S	360	ja	25
SE5	TW 4	Kunstautobiografie	A	PO	135	ja	15
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling							

De duur is in lessen gerekend en niet in studielasturen. Gezien de verplichte studielasturen van 120, betekent dit veel zelfstudie voor de leerlingen.

Maatschappijleer 2022 – 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4							
SE1	TW 1	Rechtsstaat	B	S	45	Ja	12.5
SE2	TW 2	Rechtsstaat	B+A	PO		Nee	12.5
SE3	TW 2	Parlementaire democratie	C	S	45	Ja	12.5
SE4	TW 3	Parlementaire democratie	C+A	PO		Nee	12.5
SE 5	TW 3	Pluriforme Samenleving	D	S	45	Ja	15
SE 6	TW 4	Pluriforme Samenleving	D+A	PO		Nee	15
SE 7	TW 4	Verzorgingsstaat	E	S	45	Ja	20
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling							

Maatschappijleer 2021 – 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
HAVO 4 2021 - 2022							
SE1	TW 1	Rechtsstaat	B	S	45	Ja	12.5
SE2	TW 2	Rechtsstaat	B+A	PO		Nee	12.5
SE3	TW 3	Parlementaire democratie	C	S	45	Ja	12.5
SE4	TW 4	Parlementaire democratie	C+A	PO		Nee	12.5
HAVO 5 2022 - 2023							
SE 5	TW 1	Pluriforme Samenleving	D	S	45	Ja	15
SE 6	TW 2	Pluriforme Samenleving	D+A	PO		Nee	15
SE 7	TW 3	Verzorgingsstaat	E	S	45	Ja	20
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p>							

Lichamelijke opvoeding 2022 – 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
Havo 4							
SE 1		Sportvaardigheid keuzemodules, Atletiek en turnen	B	P	V	Nee	15
SE 2		Sportvaardigheid keuzemodules, zelfverdediging en bewegen op muziek	B, E	P	V	Nee	15
SE 3		Conditieopdracht met gerichte voorbereiding , Triathlon	B,D,E	P	V	Nee	10
SE 4		Activiteit begeleiden, bijv. Sportdag	E	P	V	Nee	15
Havo 5							
SE 1		Instructieopdracht, lesgeven of filmpje	A,C	P / PO	V	Ja	40
SE 2		Conditieopdracht 2 met gerichte voorbereiding	B,D	P	V	Nee	30
SE 3		Sportvaardigheid keuze modules, Spel	B	P	V	Nee	30

Opmerkingen:

S = schriftelijk schoolexamen

PO = praktische opdracht

P = practicum

M = mondeling

De examenkandidaat moet het vak lichamelijke opvoeding afgerond hebben met een "V" om toegelaten te worden tot het schriftelijk examen. Er worden vervangende opdrachten gegeven ter compensatie van gemiste praktijkonderdelen.

Domeinen havo lichamelijke opvoeding:

A: vaardigheden

B: bewegen

C: bewegen en regelen

D: bewegen en gezondheid

E: bewegen en samenleving

Profielwerkstuk 2022 - 2023

SE code	Toetsweek	Omschrijving inhoud stof	Domein	Vorm	Duur	Herk?	Weging %
Havo 5							
	Juli 2022	Onderzoeksplan inleveren	P, G, S, M	S			
	Sept. 2022	Workshop onderzoek doen	P, G, S, M	P			
	Dec. 2022	Inleveren voorlopige versie PWS	P, G, S, M	PO			
	Jan. 2023	Inleveren definitieve versie PWS	P, G, S, M	PO		Nee	
	Maart 2023	Definitief PWS en PWS-avond	P, G, S, M	Presentatie		Nee	100%

Opmerkingen:

S = schriftelijk schoolexamen

PO = praktische opdracht

P = practicum

M = mondeling

Het profielwerkstuk is een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn voor de vervolgopleiding. Het is een opdracht waarbij leerlingen in groepen een hoofdvraag opstellen en deze vervolgens onderzoeken om tot een antwoord te komen. Dit antwoord wordt uiteindelijk gepresenteerd, waarbij de wijze van presenteren niet vaststaat. Van het onderzoek naar het antwoord wordt verslag gedaan. Tijdens het hele proces vinden tussentijdse beoordelingen plaats en wordt geëvalueerd met de begeleiders en de leerlingen.

Het profielwerkstuk heeft op één vak of meer vakken betrekking. Het vak of de vakken waarop het werkstuk betrekking heeft, moet onderdeel uitmaken van het totale (eindexamen)pakket van de leerling.

Het cijfer van het PWS maakt samen met maatschappijleer en CKV onderdeel uit van het combinatiecijfer.